

АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА

за результатами самооцінювання освітніх процесів та внутрішньої системи забезпечення якості освіти Уманського ліцею №1 Уманської міської ради Черкаської області

Самооцінювання відбувалось за 2 напрямками:

- Система оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти
- Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти

Джерела інформації для формування висновків:

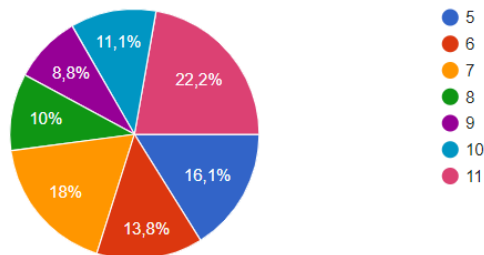
1. Анкетування здобувачів освіти
2. Анкетування батьків
3. Анкетування педагогічних працівників.

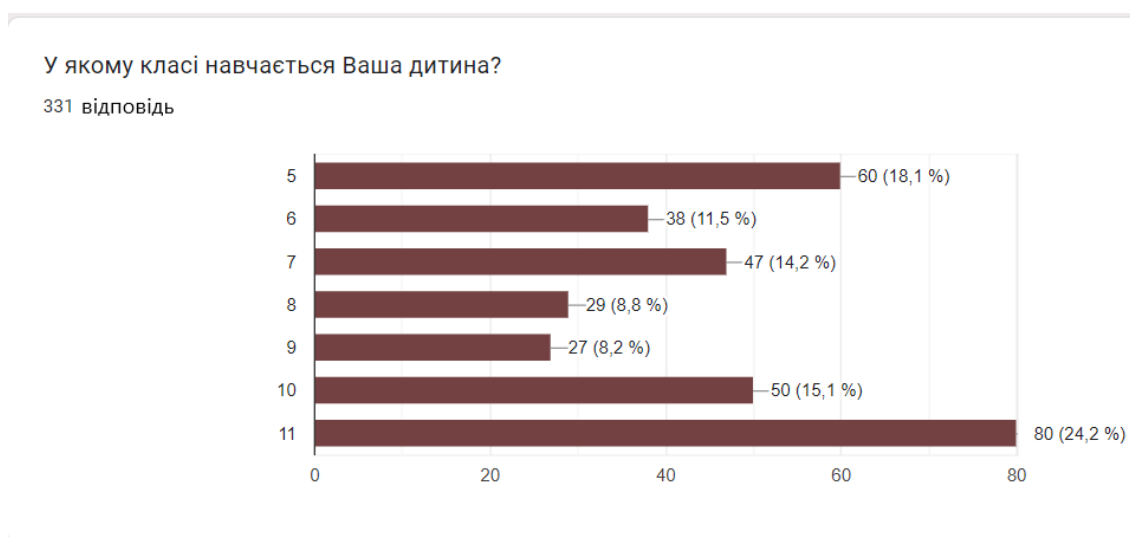
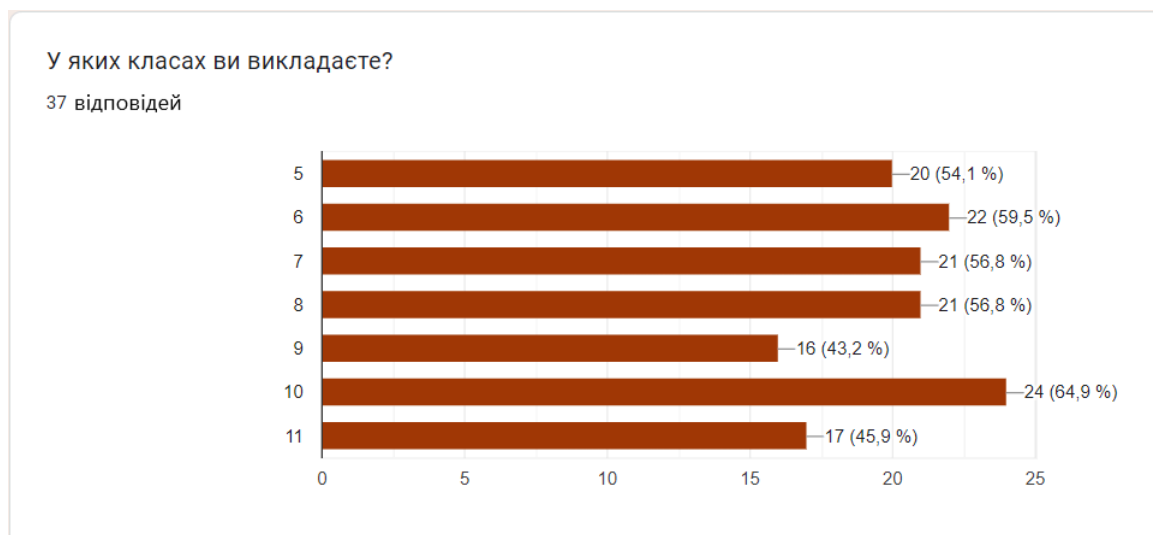
В опитуванні взяли участь:

- 261 здобувач освіти
- 331 особа з представників батьків
- 38 педагогів

У якому класі ти навчаєшся?

261 відповідь

За напрямом 1: Система оцінювання навчальної діяльності учнів

1.1. Наявність відкритої, прозорої, зрозумілої для учнів системи оцінювання їх результатів навчання

Детальний опис правил, процедур оцінювання результатів навчання учнів міститься в окремому розділі Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти. Особливості оцінювання розглядаються на засіданнях педагогічної ради та на засіданнях професійних спільнот ліцею. На початку навчального року педагоги інформують здобувачів освіти про загальні критерії оцінювання, більшість з них перед вивченням кожної теми знайомлять ліцеїстів з адаптованими до цієї теми критеріями, за потреби надають індивідуальні роз'яснення. За результатами вивчення опитування учасників освітнього процесу встановлено, що у ліцеї забезпечується відкритість і прозорість інформації про систему оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

Під час анкетування переважна більшість дітей та їхніх батьків зазначили, що поінформовані про критерії, правила і процедури оцінювання.

Ви отримуєте інформацію про критерії, правила і процедури оцінювання навчальних досягнень Вашої дитини?

331 відповідь

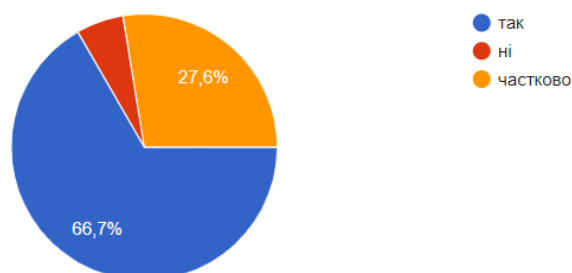

Я впевнений(-на), що моя дитина знає критерії оцінювання:

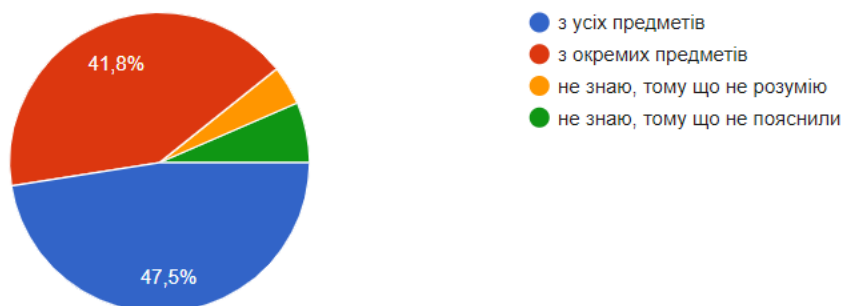
331 відповідь

Ти отримуєш інформацію про критерії, правила і процедури оцінювання навчальних досягнень?

Я впевнений (-на), що знаю критерії оцінювання...

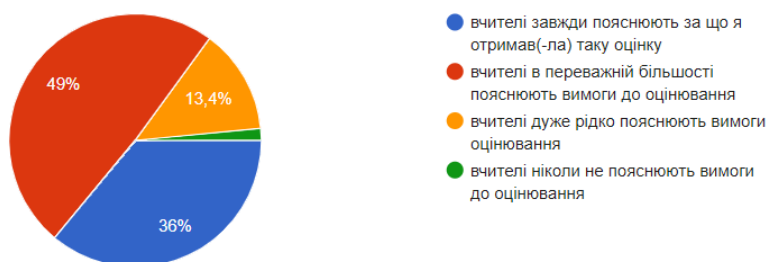

Переважає більшість опитаних здобувачів освіти та їх батьків відмітили, що більша частина вчителів аргументують виставлення оцінок.

На скільки доступно вчителі пояснюють та аргументують виставлення оцінок у Ваших дітей?

Наскільки доступно вчителі пояснюють та аргументують виставлення оцінок?

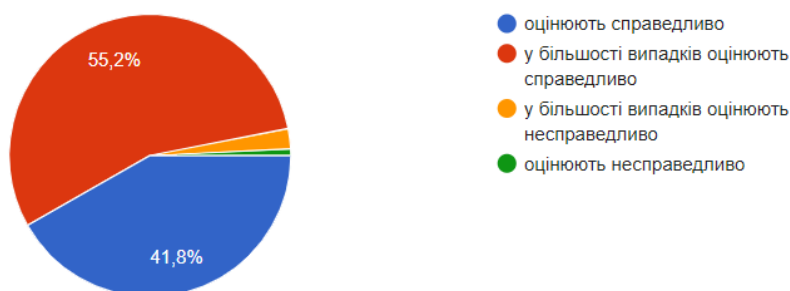
За результатами опитування можна зробити висновок, що система оцінювання в ліцеї ґрунтується на компетентісному підході. Переважає

більшість опитаних дітей та їхніх батьків вважають оцінювання результатів навчання справедливим та об'єктивним.

Наскільки вчителі справедливо оцінюють навчальні досягнення вашої дитини?

Наскільки вчителі справедливо оцінюють твої навчальні досягнення?

Як свідчать результати анкетування, 96% учнів вважають оцінювання їх навчальної діяльності в ліцеї справедливим і об'єктивним, а 73% батьків – що вчителі справедливо оцінюють навчальні досягнення їхніх дітей. Водночас 4% здобувачів освіти при опитуванні зазначили, що у ряді випадків їх оцінюють несправедливо та упереджено, а 15% - що педагоги рідко пояснюють вимоги до оцінювання.

1.2. Систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного учня

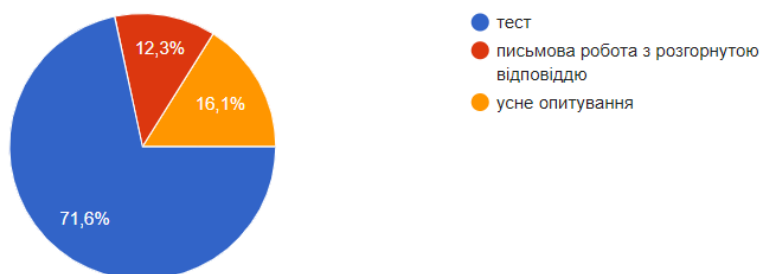
За результатами опитування учасників освітнього процесу встановлено, що у школі забезпечується відкритість і прозорість інформації про систему оцінювання результатів навчання учнів.

Однією із складових системи оцінювання здобувачів освіти у ліцеї є система внутрішніх моніторингів, що передбачають не лише відстеження результатів навчальної діяльності кожного учня, а й заходи щодо їх коригування.

З метою впровадження в ліцеї системи формульовального оцінювання здобувачів освіти проведена відповідна робота: ознайомлено педагогів з основними принципами формульовального оцінювання, питання розглянуто на засіданнях професійних спільнот вчителів 5-11 класів.

Найчастіше використовуються техніки самооцінювання та взаємооцінювання учнів, зворотного зв'язку із застосуванням сигнальних знаків, проведення тестових форм робіт, рідше – завдання та напрями діяльності з можливістю рівневого вибору. Проте, найбільш справедливою та ефективною формою оцінювання опитувані учасники освітнього процесу визначили тестування. За нього проголосувало 71% серед здобувачів освіти та 41% батьків. Також на другому місці стоїть усне опитування, за нього проголосувало 33% серед батьків, проте лише 16% серед здобувачів освіти.

Яка форма контролю, на твій погляд, є більш об'єктивною?

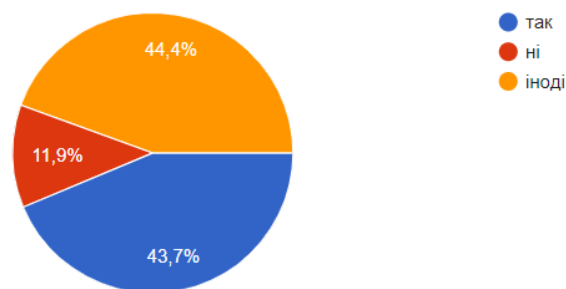

Яка форма контролю, на Ваш погляд, є найбільш об'єктивною?

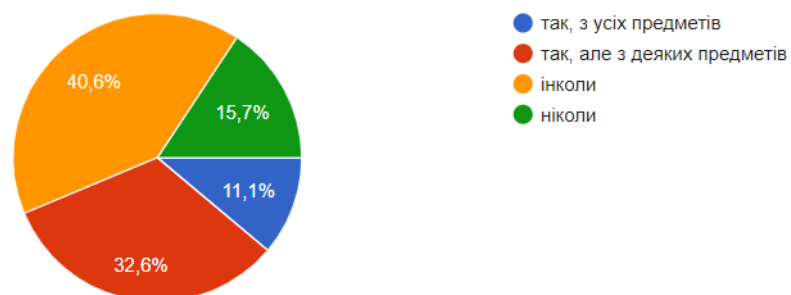

Переважає більшість опитаних дітей (43.7%) зазначили що здійснюють самооцінювання результатів своєї роботи під час занять та 44.7% здійснюють самооцінювання лише іноді. Також за результатами опитування було визначено, що переважна більшість ліцеїстів (майже 85%) долучались до взаємооцінювання на уроках, проте, лише 11% опитуваних долучались на всіх предметах, 40.6% інколи та 32.6% були залучені до самооцінювання лише з деяких предметів.

Чи здійснюєш ти самооцінювання результатів своєї роботи під час навчання?

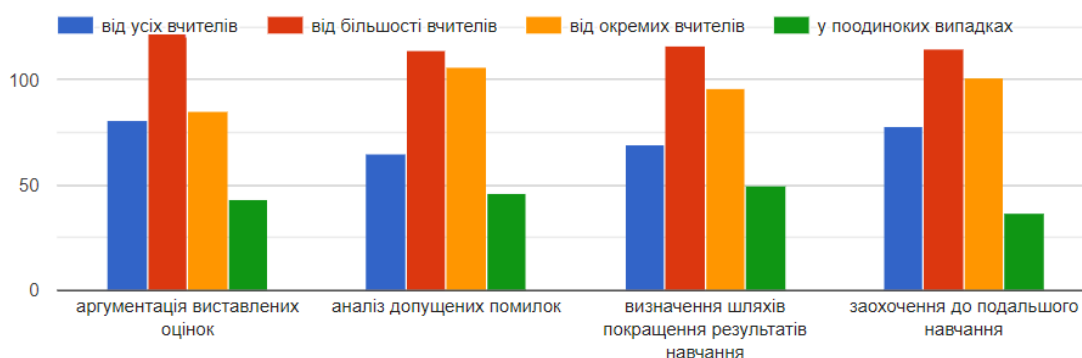

Чи проводили з вами взаємооцінювання робіт один одного?

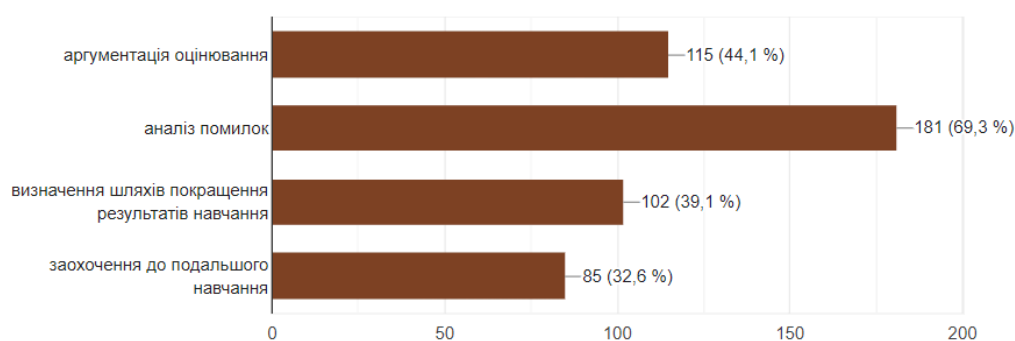

За результатами анкетування було визначено, що учні отримують зворотній зв'язок від педагогів. Переважна більшість здобувачів освіти (69%) за результатами анкетування вважають, що вчителі під час навчальних занять роблять аналіз помилок, 44% стверджують, що педагоги аргументують виставлення оцінок, та визначають шляхи покращення результатів навчання ліцеїстів (39%), а також, що педагогами здійснюється заохочення до подальшого навчання. Водночас, розглядаючи відповіді батьків, видно, що найкращий зворотній зв'язок від педагогів вони отримують з аргументацією виставлених оцінок. На другому місці визначення шляхів покращення результатів навчання.

В яких формах Ви, як правило, отримуєте зворотній зв'язок від вчителів щодо навчання Вашої дитини?

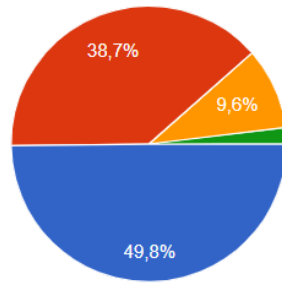
У яких формах ви, як правило, отримуєте зв'язок від учителів щодо вашого навчання ?

1.3. Спрямованість системи оцінювання на формування у учнів відповідальності за результати свого навчання, здатність до самооцінювання.

Ліцей сприяє формуванню у здобувачів освіти відповідального ставлення до результатів навчання. Діти отримують необхідну допомогу в навчальній діяльності, однак іноді думка дітей не вислуховується і не враховується під час проведення уроків. Проте, все ж таки у більшості випадків (49.8%) думка дітей враховується завжди та у 37.8% лише окремі вчителі враховують думку ліцеїстів, а у майже 10% педагоги нав'язують свою думку як єдино правильну.

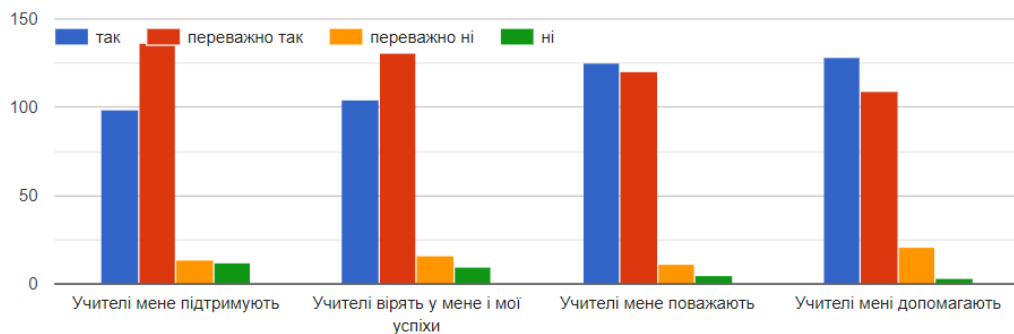
Твоя думка вислуховується і враховується вчителями під час проведення уроків?

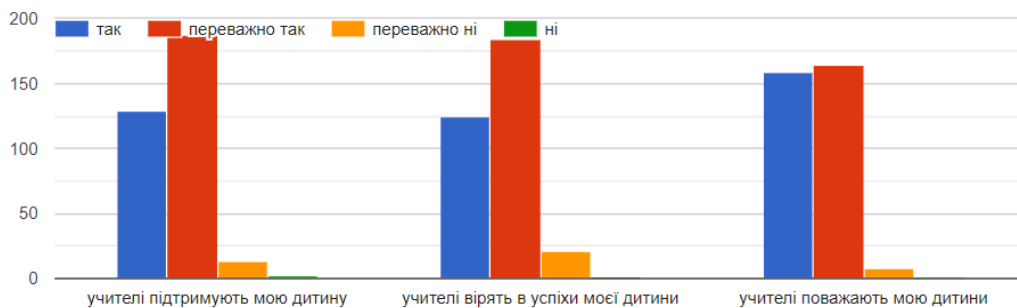
- так, завжди і в повній мірі
- враховується з окремих предметів
- більшість вчителів нав'язують свою думку як єдино правильну
- моя думка практично не враховується

Переважає більшість здобувачів освіти зазначають, що педагоги їх підтримують, вірять у них та їх можливості, поважають та допомагають їм, такі самі відповіді можна побачити і в анкетах батьків.

На скільки ти погоджуєшся з наступними твердженнями?

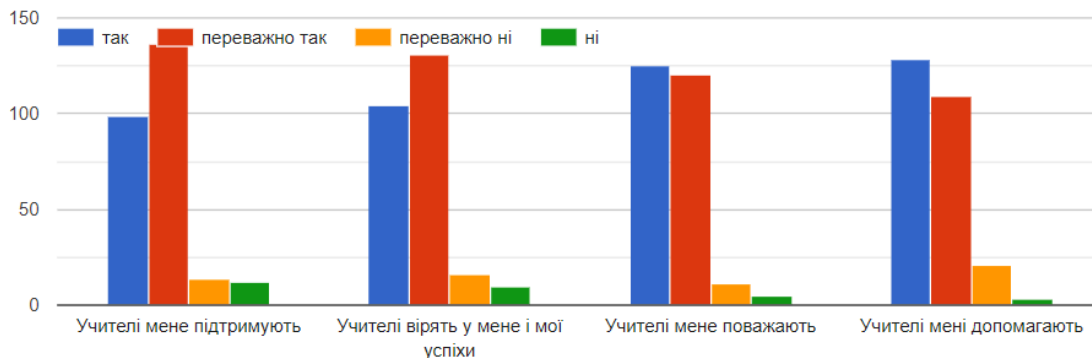

На скільки Ви погоджуєтесь з наступними твердженнями?

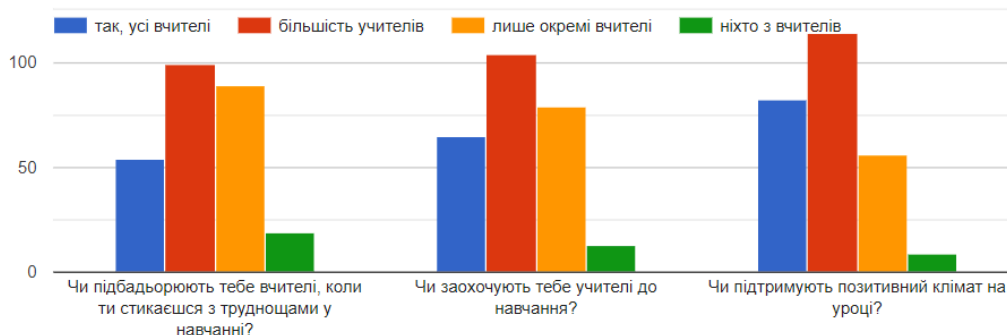

За результатами опитування видно, що вчителі, в переважній більшості, підбадьорюють дітей, коли вони стикаються з труднощами у навчанні; заохочують до навчання; підтримують позитивний клімат на уроці.

На скільки ти погоджуєшся з наступними твердженнями?

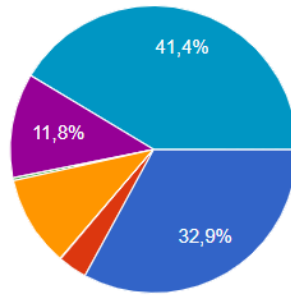

Підберіть до кожного з тверджень найбільш правильний, на вашу думку, варіант

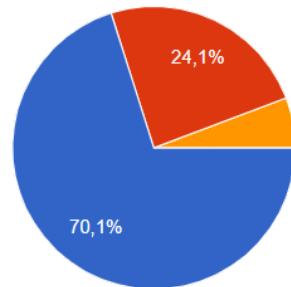
У ході опитування 70% здобувачів освіти вказали, що усвідомлюють важливість відповідального ставлення до навчання у подальшому житті. Те саме підтверджує і опитування батьків (33% стверджують, що їхня дитина відповідально ставиться до навчання), проте 41.4% говорять про те, що через війну навчання не можливе у повному обсязі.

Вкажіть твердження, з яким Ви найбільше погоджуєтесь

- моя дитина відповідально ставиться до навчання
- освітній процес у школі не сприяє відповідальному ставленню до навч...
- середнє між першим та другим твердженням
- у школі все відбувається на криках та примушуванні
- багато дітей в наш час не усвідомл...
- через війну навчальний процес не м...

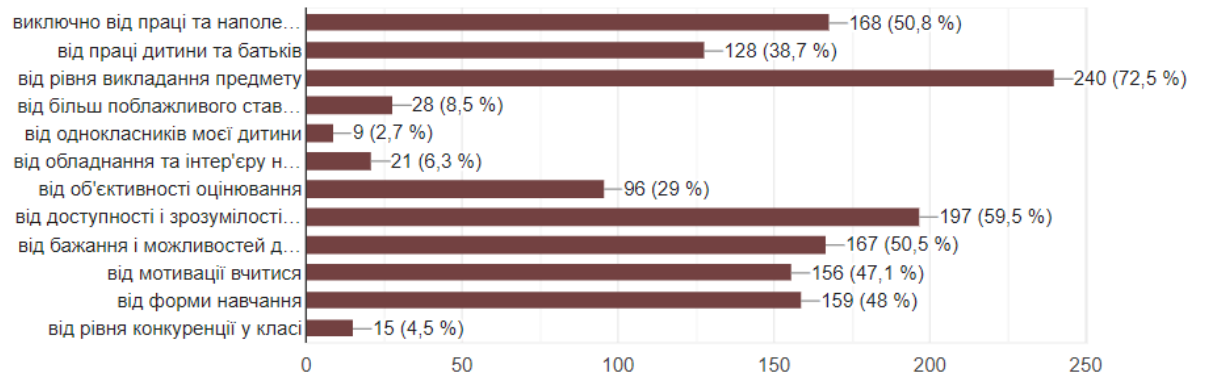
Вкажи твердження, з яким ти найбільше погоджуєшся

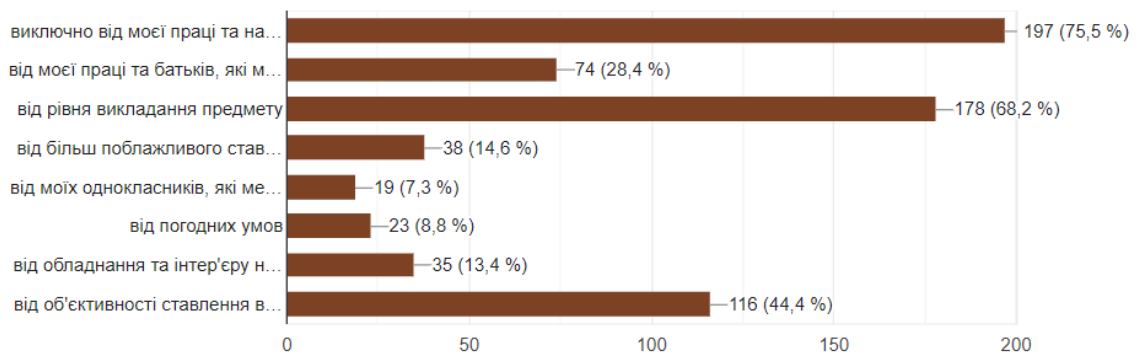
- я відповідально ставлюсь до навчання, усвідомлюю його важливість для подальшого життя, мій ліцей цю відповідальність розвиває;
- освітній процес у ліцеї не сприяє відповідальному ставленню до навчання, відповідально ставлюся до вивчення деяких предметів
- вважаю, що заклад не готує здобувача освіти до життя, тому у мене відповідальність за результати навч...

Під час опитування здобувач освіти та їх батьки зазначили, що результати навчання в більшості залежать від: праці та наполегливості здобувача освіти (75.5% діти та 51% батьки); від рівня викладання предмету (68% діти та 72.5% батьки), а також від доступності і зрозумілості теми (59.5%). У меншій відсотковій кількості від співпраці дитини та батьків (28% діти та 38% батьки), від об'єктивного ставлення до дитини (44% діти та 29% батьки), від мотивації вчитися (47%), від форми навчання (48%).

Від кого (чого) залежать результати навчання Вашої дитини? (можна обрати декілька варіантів)

Від кого або від чого залежать твої результати навчання?

Також 63% здобувачів освіти вважають, що оцінка визначає їх рівень знань, 18% опитаних усвідомлюють, що оцінювання відстежує їх індивідуальний прогрес, водночас 8.8% опитаних не усвідомлюють роль оцінювання, а 3% опитаних впевнені, що оцінка використовується як засіб покарання.

На твою думку, у школі оцінюють твої досягнення з метою:

Рівні оцінювання за вимогами:

1.1 Наявність відкритої, прозорої, зрозумілої для учнів системи оцінювання їх результатів навчання - високий рівень.

1.2. Систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного учня – достатній рівень.

2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування у учнів відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання - достатній рівень

За напрямом «Система оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти» - достатній рівень

Рекомендації за напрямом «Система оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти»:

1. Критерії, правила та процедури оцінювання здобувачів освіти оприлюднювати на вебсайті ліцею, на інформаційних стендах у навчальних кабінетах;
2. Систематично ознайомлювати здобувачів освіти із критеріями і нормами оцінювання навчальних досягнень, конкретизувавши їх в залежності від виду виконуваних завдань чи навчальних предметів.
3. Використовувати прийоми самооцінювання або взаємооцінювання ліцеїстів з метою формування у здобувачів освіти навичок аналізу власного прогресу через відзначення сильних і слабких сторін.

- За напрямом 2: Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти

2.1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

Спостереження за проведенням навчальних занять в очному та дистанційному режимах засвідчили, що вчителі ліцею приділяють значну увагу плануванню та прогнозуванню власної викладацької діяльності. Педагоги мають розроблені ними календарно-тематичні плани, що відповідають освітній програмі ліцею та навчальним програмам. Розробляючи календарно-тематичне планування, вчителі користуються рекомендаціями МОН України, практикують спільну роботу з колегами, спираються на власний досвід.

На уроках, які були відвідані очно, педагоги використовували групові, проектні, дослідницькі, інформаційно-комунікаційні технології і методи навчання, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти.

Під час проведення уроків дистанційно вчителі віддавали перевагу застосуванню електронних презентацій, відеоматеріалів, медіа ресурсів, завдань, розміщених на різноманітних платформах, спрямованих на активізацію пізнавальної активності учнів.

Під час спостереження за навчальними заняттями з'ясовано, що більшість педагогів використовують освітні технології, спрямовані на оволодіння здобувачами освіти ключовими компетентностями та наскрізними вміннями, а саме: вільне володіння державною мовою, компетентності в галузі природничих наук, екологічна, громадянська та культурна. Педагогічні працівники, зокрема й у складі команди психолого-педагогічного супроводу, беруть участь у формуванні індивідуальних освітніх траєкторій обдарованих учнів та учнів з особливими освітніми потребами. Обдаровані учні є учасниками предметних учнівських олімпіад різних рівнів, ЗЗСО щорічно має випускників ліцею нагороджених Золотою і Срібною медалями.

На кожну дитину з особливими освітніми потребами, яка здобуває загальну середню освіту в інклюзивних класах, за участі батьків розроблено індивідуальні програми розвитку, що сприяє реалізації їх індивідуальних освітніх траєкторій.

3.2. Постійне підвищення професійного рівня педагогічної майстерності педагогічних працівників

Педагогічні працівники закладу освіти забезпечують, у тому числі й за власної ініціативи свій професійний розвиток, обираючи кількість, види, форми та напрями підвищення рівня своєї професійної майстерності з урахуванням

освітніх потреб здобувачів освіти, а саме: вебінари, онлайн курси, конференції, методичні семінари, що підтверджується наявністю свідоцтв, сертифікатів різної тематики.

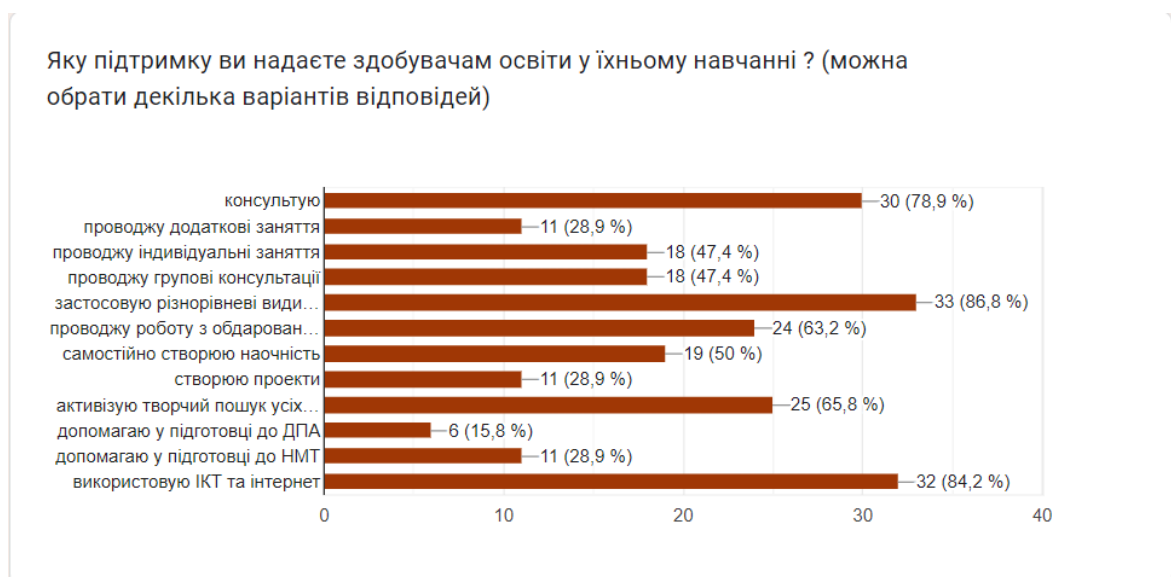
У ліцеї налагоджено професійну співпрацю, працюють засідання професійних спільнот ліцею. Практикується наставництво. Переважна більшість педагогічних працівників вважають, що психологічний клімат закладу сприяє їхній співпраці між собою. Поряд із цим є потреба у залученні педагогічних працівників до інноваційної діяльності та експертної роботи.

3.3. Налагодження співпраці зі ліцеїстами, їх батьками, працівниками закладу освіти.

У ході спостереження за навчальними заняттями встановлено, що відносини між учасниками освітнього процесу в цілому толерантні та відбуваються з дотриманням демократичних принципів; переважно всі вчителі закладу освіти застосовують особистісно-орієнтований підхід. У відповідях анкет 80% учнів зазначили, що їх думка сприймається вчителями та враховується під час проведення навчальних занять.

Аналіз анкетування учнів, спостереження уроків дають підставу зробити висновок, що більшість учнів із зацікавленням працювали під час виконання різноманітних завдань, співпрацювали між собою, робили висновки.

Переважна більшість батьків (65%) задоволені рівнем комунікації з педагогічними працівниками. Більшість педагогічних працівників використовують форми роботи, спрямовані на формування партнерських відносин зі здобувачами освіти, застосовують особистісно орієнтований підхід.

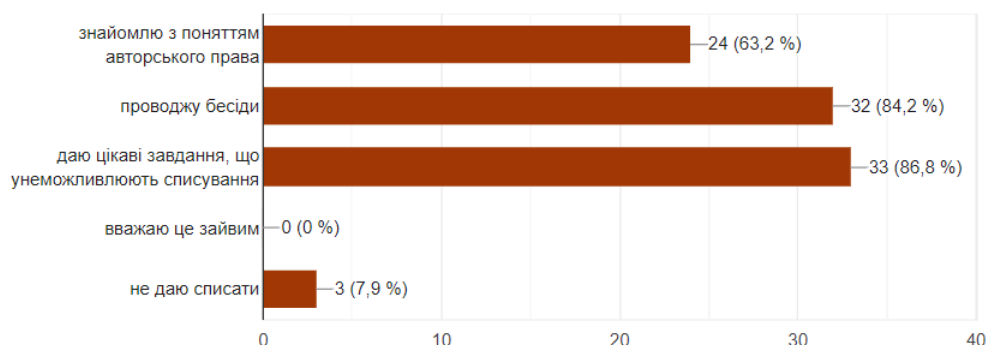

2.4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності

У ліцеї розроблено Положення про академічну доброчесність, схвалене педагогічною радою від 27.01.2022 року, протокол № 10, яке закріплює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування між педагогічними працівниками закладу освіти, здобувачами освіти ліцею.

Під час спостереження за навчальними заняттями з'ясовано, що педагоги діють переважно на засадах академічної доброчесності, інформують здобувачів освіти про джерела інформації та контенту, що використовують, задля унеможливлення списування розробляють індивідуальні різнорівневі завдання, картки. Результати анкетування засвідчують, що вчителі інформують здобувачів освіти про дотримання основних засад і принципів академічної доброчесності під час проведення навчальних занять.

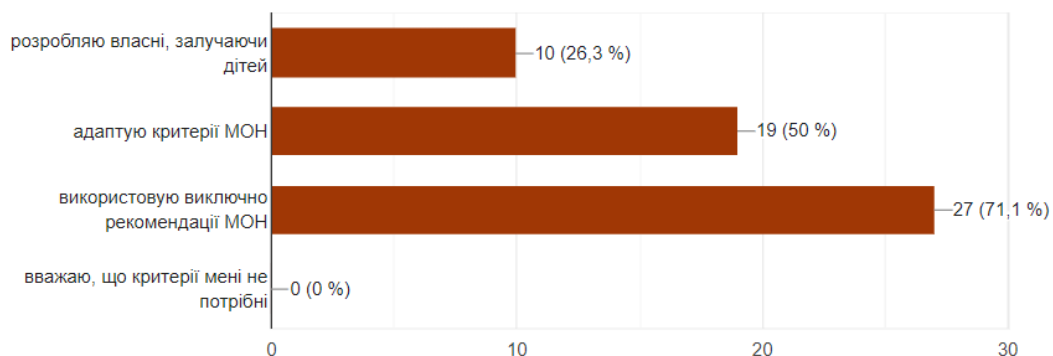
Що ви робите для того, щоб запобігти випадкам порушень академічної доброчесності серед здобувачів освіти (списування, плагіат, фальсифікація, тощо) (можна обрати декілька варіантів відповідей)

Більшість педагогічних працівників діють на засадах академічної доброчесності (під час оцінювання результатів навчання здобувачів освіти розробляють різноваріантні завдання з метою унеможливлення списування). Переважна більшість вчителів (86%) інформують здобувачів освіти щодо дотримання основних засад та принципів академічної під час навчальних занять.

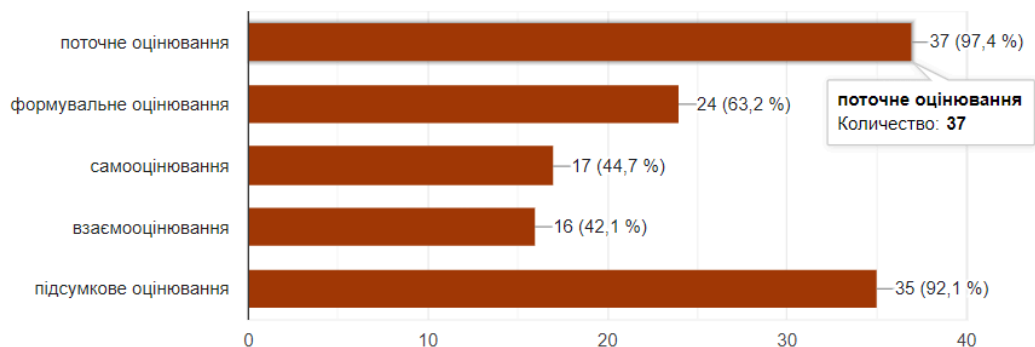
Результати анкетування показали, що переважна більшість педагогів (73%) в оцінюванні використовують рекомендації МОН, проте, 48% педагогічних працівників адаптують критерії МОН та 9% вчителів розробляють власні критерії оцінювання.

Які критерії оцінювання Ви використовуєте для предмету (предметів), які викладаєте? (можна обрати декілька варіантів відповідей)

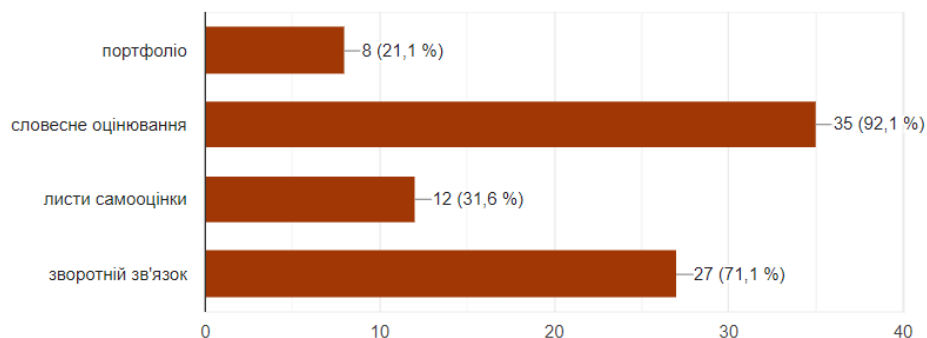

Для оцінювання здобувачів освіти більшість педагогів використовують поточне (97%) та підсумкове оцінювання (91%). Також у своїй роботі педагоги користуються формувальним оцінюванням (62%), застосовують самооцінювання (46%) та взаємооцінювання (43%) здобувачів освіти. При формувальному оцінюванні найчастіше використовують словесне оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

Для оцінювання здобувачів освіти ви використовуєте: (можна обрати декілька варіантів відповідей)

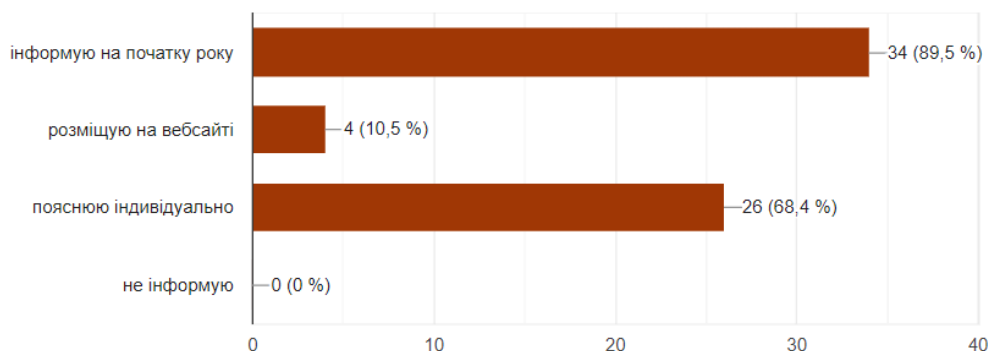

Які форми роботи Ви використовуєте для впровадження формувального оцінювання? (можна обрати декілька варіантів відповідей)

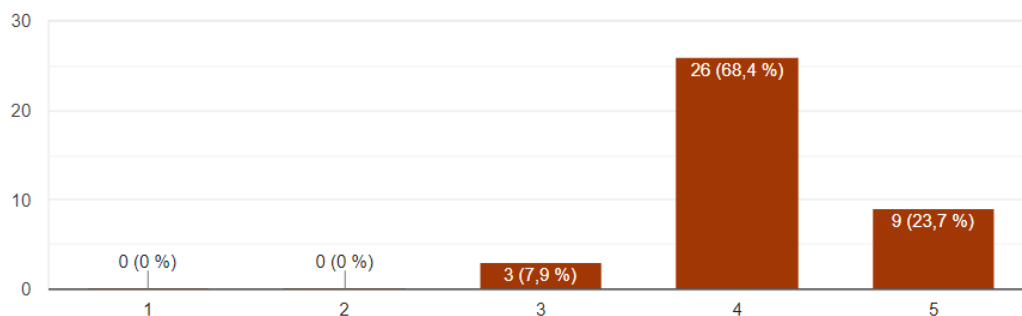
Як можна побачити з відповідей вчителів, про критерії, за якими оцінюються навчальні досягнення, здобувачі освіти найчастіше інформуються на початку року (89%), ще 67% педагогів пояснюють про критерії оцінювання індивідуально та 10.8% розміщують критерії оцінювання на вебсайті.

Як здобувачі освіти дізнаються про критерії, за якими ви оцінюєте їх навчальні досягнення? (можна обрати декілька варіантів відповідей)

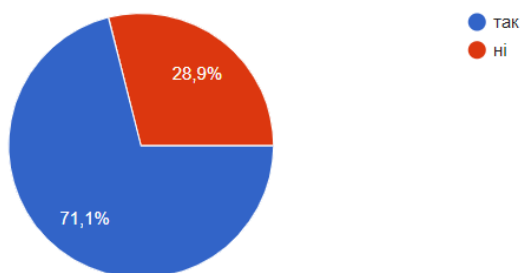
За результати анкетування можна зрозуміти, що переважна більшість (70.3%) володіють методами та інструментами формувального оцінювання на 4 бали із 5 та 21.6% оцінюють свої знання на 5 балів, проте 8% розцінюють свої можливості на 3 бали із 5.

Оцініть від 1 до 5 наступне твердження: "Я володію методами та інструментами формування оцінювання"

Варто зазначити, що більшість опитаних педагогів (70%) відзначають необхідність у проведенні тренінгів, майстер-класів щодо використання різних форм оцінювання навчальних досягнень.

Чи є необхідність у проведенні тренінгів, майстер-класів щодо використання різних форм оцінювання навчальних досягнень?

Рівні оцінювання за вимогами:

2.1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти – достатній рівень.

2.2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників – достатній рівень.

2.3. Налагодження співпраці з ліцеїстами, їх батьками, працівниками закладу освіти - достатній рівень.

2.4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності – достатній рівень.

За напрямом Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти - достатній рівень.

Рекомендації за напрямом:

1. Долучатися до експертної діяльності, що сприятиме професійному зростанню педагогів (участь у роботі експертних груп, сертифікації педагогів).
2. З метою позитивної мотивації ліцеїстів до навчання ширше використовувати компетентнісний підхід при складанні навчальних завдань, планування видів навчальної діяльності (зокрема забезпечити диференційовані та індивідуальні завдання, можливість їх рівневого вибору, спрямованість на формування ініціативності та підприємливості, інформаційно-комунікаційної компетентності), звернути увагу на створення ситуацій успіху на кожному занятті, врахування психоемоційного стану учнів, їхніх вікових особливостей.
3. Працювати на засадах педагогіки партнерства, надавати можливість здобувачам освіти висловлювати свою думку під час проведення уроків, вислуховувати і враховувати її в освітньому процесі.
4. Формувати у здобувачів освіти навички академічної доброчесності; надавати перевагу завданням творчого характеру наголошувати на самостійному виконанні навчальних завдань, оприлюднювати чіткі критерії оцінювання, посилались на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.